

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/800/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110204590
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7110204590.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a sudcov JUDr. Miroslava Sogu a JUDr. Dany Ferkovej vo veci žalobkyne Y. W., J., G. XX, zast. JUDr. Martinou Gombosovou, advokátkou, Advokátska kancelária , Košice, Moldavská cesta 6, IČO: 35 563 079, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s., Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zast. JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, Advokátska kancelária, Košice, B. Němcovej 22, IČO: 31 311 016, o určenie, že poistný vzťah trvá, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 36C/27/2010-385 zo 17.6.2014 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania vo výške 83,87 eur na účet právnej zástupkyne žalobkyne JUDr. Martiny Gombosovej, advokátke, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že poistný vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou vyplývajúci zo zmluvy o poistení osôb č. XXXXXXXXXXXX Z. J. XX.XX.XXXX trvá a účastníci konania sú touto zmluvou o poistení osôb viazaní, žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania 1.019,75 eur, na účet právnej zást. žalobkyne JUDr. Martiny Gombošovej, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a rozhodol, že žalovaná nemá právo na náhradu trov konania.

Z predloženej poistnej zmluvy UDP - K, číslo poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX zistil, že žalobkyňa ako poistník uzavrela so žalovanou (jej právnym predchodcom) ako poisťiteľom poistnú zmluvu so začiatkom poistenia XX.XX.XXXX, poistenie bolo dojednané pre prípad smrti a dožitia, pričom výška poistnej sumy pre prípad smrti bola dohodnutá na sumu 65.930,- Sk a pre prípad dožitia v sume 114.716,- Sk. Poistenie bolo dojednané účastníkmi zmluvy na poistnú dobu 20 rokov, doba platenia poistného bola dojednaná na 15 rokov. Žalobkyňa mala v zmysle poistnej zmluvy platiť mesačné poistné v sume 300,- Sk. Súčasťou poistnej zmluvy boli Všeobecné poistné podmienky pre životné poistenie. Žalobkyňa mu predložila potvrdenie o uzavretí poistnej zmluvy - poistku, ktorú jej zaslala žalovaná XX.X.XXXX a ktorá preukazovala žalobkyni, že uzavrela platnú poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX pre prípad dožitia a pre prípad smrti. Z dodatku č. 1 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zistil, že výška poistného činila 500,- Sk, výška poistnej sumy pre prípad smrti bola dohodnutá na 94.140,- Sk a pre prípad dožitia 157.376,- Sk. Žalovaná zaslala žalobkyni list z XX.X.XXXX, nazvaný ako prepočet a zvýšenie poistného k poistnému produktu UDP - K, a v ktorom liste žalovaná uviedla, že žalobkyni predkladá tri alternatívy ako postupovať v zmluvnom vzťahu, pretože došlo k zisteniu, že kalkulované poistné nezohľadňuje všetky záväzky z jeho poistenia a z čoho vyplynulo, že inkasované poistné bolo a je nižšie ako má byť podľa príslušných poistno-matematických metód a postupov. Vzhľadom na túto skutočnosť žalovaná zaslala žalobkyni oznámenie o zániku poistenia dňa X.X.XXXX. Z písomného

vyhotovenia tohto oznámenia o zániku poistenia zistil, že žalovaná uviedla žalobkyni, že na základe toho, že žalovaná nemôže pokračovať v poistení, ktoré bolo nesprávne kalkulované, došlo XX.X.XXXX C. X,XX V.. k zániku poistenia v zmysle článku 11 ods. 2 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie PČSP Rapid, a.s. (právny predchodca žalovanej). Zároveň mu oznámila, že poistné udalosti, ktoré nastanú po tomto termíne, nie sú už touto poistnou zmluvou kryté. Súčasne žalobkyni oznámila, že suma 37.077,- Sk (odkupná hodnota + nespotrebované poistné) jej bude následne vyplatená šekovou poukážkou. Žalobkyňa písomne oznámila žalovanej listom z XX.X.XXXX, že žiada zotrvať na všetkých pôvodných podmienkach dohodnutých pri uzatvorení poistnej zmluvy. Z výpisu Obchodného registra Okresného súdu Košice I oddiel: Sa, vložka č. 470/V, zistil, že žalovaná v čase uzavretia poistnej zmluvy so žalobkyňou mala obchodné meno Prvá česko-slovenská poisťovňa, a.s., pričom od 1.1.2009 jej obchodné meno je Rapid life životná poisťovňa, a.s. so sídlom Košice, Garbiarska 2, žalovaná vznikla zápisom do obchodného registra dňa 6.6.1994. Medzi predmet jej činnosti patrí poisťovacia činnosť v súlade s klasifikáciou poistných odvetví podľa poistných druhov, vykonávanie sprostredkovateľských činností pre banky, sprostredkovanie v oblasti obchodu a služieb, poisťovacia činnosť, zaisťovacia činnosť a iné. Vychádzajúc z § 80 písm. c) O.s.p., urobil záver, že v danom prípade žalobkyňa preukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že poistný vzťah založený medzi ňou a žalovanou poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX existuje. V danom prípade sa stotožnil s právnou argumentáciou žalobkyne ohľadom existencie a trvania naliehavého právneho záujmu. K uvedenému mal za potrebné uviesť, že k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty, ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní rovnakých podmienok dala rovnaká odpoveď, teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Rozhodnutie súdu o predmetnej určovacej žalobe bude mať pre žalobkyňu dôležitý právny význam v budúcnosti, napr. v prípade nevyplatenia jej poistného plnenia žalovanou ako poisťovateľom v prípadnom budúcom spore, kde bude otázka existencie poistnej zmluvy medzi účastníkmi konania vyriešená autoritatívnym výrokom súdu. Vychádzajúc z § 788 ods. 1, 2, 3, § 790 písm. b) Obč. zák. (ich znenie citoval) uviedol, že v konaní skúmal právny úkon, ktorý účastníci konania urobili, poistnú zmluvu z hľadiska, či nevykazuje dôvody absolútnej neplatnosti, prípadne čiastočnej neplatnosti a zistil, že ide o právny úkon v zmysle § 34 Obč. zák., ktorý je riadny a platný, platne uzavretý v súlade s § 35 a nasl. Obč. zák.. Z obsahu tohto právneho úkonu mu vyplynulo, že ide o pomenovanú zmluvu a to poistnú zmluvu, ktorej vznik, zmena a zánik a podmienky sú upravené v Obč. zák., napokon neplatnosť zmluvy žalovaná ani nenamietala. Poukázal na to, že poistná zmluva je dvojstranný právny úkon, ktorý uzatvára na jednej strane právnická osoba - poisťovateľ a na druhej strane fyzická alebo právnická osoba - poistník, že žalobkyňa ako poistník so žalovanou ako poisťovateľom uzavreli poistnú zmluvu, ktorej predmetom je poistenie osôb, že dôvodom uzavretia poistnej zmluvy je skutočnosť, že v budúcnosti vznikne náhodná, nepredvídaná udalosť v zmluve bližšie špecifikovaná. Poistník sa poistnou zmluvou zaväzuje platiť v zmluve dohodnuté poistné a poisťovateľ sa zaväzuje v prípade vzniku poistnej udalosti uskutočniť plnenie, na ktorom sa tieto dva subjekty zmluvne dohodli. Ďalej sa vyporiadaval s otázkou, či v danom prípade došlo k zániku záväzkovo-právneho vzťahu, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania uzavretím poistnej zmluvy. Uviedol, že žalovaná listom z X.X.XXXX oznámila žalobkyni, že nemôže pokračovať v poistení, ktoré bolo nesprávne kalkulované, a že XX.X.XXXX C. X,XX V.. došlo k zániku poistenia v zmysle článku 11 ods. 2 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie PČSP Rapid, a.s. (právny predchodca žalovanej), zároveň jej oznámila, že poistné udalosti, ktoré nastanú po tomto termíne, nie sú už touto poistnou zmluvou kryté, súčasne žalobkyni oznámila, že suma 37.077,- Sk (odkupná hodnota + nespotrebované poistné) jej bude následne vyplatená šekovou poukážkou. Citujúc znenie čl.11 ods. 1 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie uviedol, že toto ustanovenie upravuje podmienky a čas zániku poistnej zmluvy s vyplatením odbavného tak, že takúto zmluvu možno ukončiť iba na žiadosť poistníka. Bolo mu preukázané, že žalobkyňa žalovanú nikdy nepožiadala o zrušenie poistenia, že preto nemožno aplikovať ust. čl. 11 ods. 2 citovaných VPP pre zánik poistenia zo strany žalovanej, že žalobkyňa nikdy neadresovala žalovanej úkon, ktorým by akýmkoľvek spôsobom prejavila svoju vôľu uzavretú poistnú zmluvu zrušiť, že jednostranný úkon žalovanej - oznámenie o zániku poistenia nemá oporu ani v ust. Obč. zák., podľa ktorých je to nedovolený právny úkon a nemal oporu ani vo VPP, ktoré boli súčasťou uzavretej poistnej zmluvy, že podľa uvedeného ust. VPP, na ktoré sa žalovaná v oznámení odvolávala, žalovaná nemala právo podať žiadosť o zrušenie poistenia s vyplatením odbavného, pretože nositeľom tohto práva je iba poistník, teda žalobkyňa. Poukázal na to, že žalobkyňa tým, že nereagovala na ponuky žalovanej na zmenu obsahu poistnej zmluvy, jednoznačne prejavila svoj záujem zotrvať v právnom záväzku so žalovanou v takom rozsahu a za takých podmienok, ako bol medzi nimi riadne

uzavretý, čomu bez pochybnosti porozumela aj žalovaná a preto sa snažila ich právny vzťah založený poistnou zmluvou skončiť. Podľa názoru súdu to urobila neplatným právnym úkonom, ktorý nie je v prípade životného poistenia zákonom dovolený a osobitne ujednaná uvedená vo VPP ju na tento úkon tiež neoprávňujú. Zdôraznil, že osobitné dôvody zániku poistenia upravuje Občiansky zákonník v ustanoveniach upravujúcich poistnú zmluvu - § 788 a nasl., že ako to vyplýva z § 800, § 801 a § 802 Obč. zák. (4. oddiel upravujúci zánik poistenia), poistenie môže zaniknúť výpoveďou, nezaplatením poistného, odstúpením poistiteľa od poistnej zmluvy alebo odmietnutím plnenia zo strany poistiteľa. Citujúc znenie § 791 ods. 1, § 800 ods. 1, 2, 3, § 801 ods. 1 a 2, § 802 ods. 1, 2, § 816 Obč. zák. urobil záver, že výpoveď v zmysle § 800 ods. 1 Obč. zák. v prípade poistenia s dojednaným bežným poistným ku koncu poistného obdobia v danom prípade neprichádzala do úvahy vôbec, pretože v danom prípade išlo o poistenie osoby žalobcu a § 800 ods. 3 Obč. zák. vylučuje možnosť výpovede poistenia zo strany poistiteľa pri poistení osôb (s výnimkou poistenia pre prípad úrazu, čo však nie je tento prípad), že zákaz výpovede tohto druhu poistenia zo strany poistiteľa je totiž daná rezervotvornou povahou poistenia, v ktorom platí podmienená návratnosť finančných prostriedkov poskytnutých poisteným poistiteľovi po dobu trvania poistného vzťahu a zabezpečuje poistenému istotu, že jednostranným úkonom poistiteľa nepríde o dohodnuté plnenie. Ide o kogentné ustanovenie zákona. Poukázal na to, že v danom prípade nedošlo k zániku poistenia ani z dôvodu nezaplatenia poistného v zmysle § 801 Obč. zák., čo napokon účastníkmi konania ani nebolo tvrdené, že k zániku poistenia v danom prípade nedošlo ani v zmysle § 802 ods. 1 Obč. zák., že žalovaná ako poistiteľ od poistnej zmluvy neodstúpila z dôvodu vedomého porušenia povinností uvedených v § 793 (povinnosť poistníka odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poistiteľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia), taktiež nedošlo k zániku poistenia ani odmietnutím poistenia zo strany žalovanej v zmysle § 800 ods. 2 Obč. zák. Keďže k zániku poistenia na základe osobitných skutočností, predpokladaných zákonom v ustanoveniach, upravujúcich poistnú zmluvu nedošlo, zaoberal sa aj všeobecnými dôvodmi zániku záväzkovo-právnych vzťahov, ktoré sú upravené v VIII. časti, 1. hlave Občianskeho zákonníka, upravujúcej Záväzkové právo (§ 488 a nasl., ktorých znenie citoval). Urobil záver, že nedošlo k zániku poistného vzťahu, resp. k zrušeniu poistnej zmluvy medzi účastníkmi konania ani na základe ďalších zákonom predpokladaných dôvodov, že v danom prípade nedošlo k zrušeniu poistnej zmluvy ani odstúpením od zmluvy v zmysle § 497 Obč. zák., ktoré upravuje túto možnosť zrušenia zmluvy v prípade, ak je to zmluvnými stranami dohodnuté. Z čl. 3 bodu 8 Všeobecných poistných podmienok mu vyplynulo, že účastníci konania sa dohodli na možnosti odstúpiť od zmluvy, ale len do prvých dvoch mesiacov od uzavretia zmluvy, k čomu v danom prípade nedošlo. V konaní mu taktiež nebolo preukázané, žeby medzi účastníkmi konania v zmysle § 570 ods. 1 Obč. zák. došlo k dohode o tom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom (privatívna novácia). K takejto dohode by bolo došlo v prípade, ak by bola žalobkyňa akceptovala alternatívne riešenia ponúknuté žalovanou pod písm. a) a b) a to v písomnej forme, tak ako to ustanovuje § 570 ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 791 ods. 1 Obč. zák.. Ďalej skonštatoval, že k zániku poisto-právneho vzťahu medzi účastníkmi konania nedošlo ani na základe vzájomnej dohody zmluvných strán o zrušení poistnej zmluvy, tak ako je to ustanovené v § 572 ods. 2 Obč. zák. Poukázal na to, že vzhľadom na to, že poistná zmluva bola uzavretá v písomnej forme, v súlade s § 572 ods. 3 Obč. zák., musí byť aj dohoda o zrušení záväzku uzavretá v písomnej forme, že uvedený záver je umocnený aj dikciou § 791 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého na platnosť právnych úkonov týkajúcich sa poistenia, je vždy potrebná písomná forma (pokiaľ zákon alebo poistné podmienky neustanovujú inak, čo v danom prípade, neustanovujú). V danom prípade mal za zrejmé, že žalovaná učinila prejav vôle smerujúci k zániku zmluvy (ofertu) a to listom z XX.X.XXXX, eventuálne listom z X.X.XXXX, ktorými v rámci ponúknutých alternatív riešenia poistného vzťahu žalobkyňa navrhla aj zrušenie poistnej zmluvy s výplatou odkupnej hodnoty poistenia vo výške 37.077,- Sk. Citujúc znenie § 43c ods. 1 a 2 a § 44 ods.2 Obč. zák. uviedol, že v danom prípade, z obsahu listov žalobkyne, ktorými reagovala na návrh žalovanej na zrušenie poistnej zmluvy jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa návrhy na zrušenie zmluvy neakceptovala, že naopak, jednoznačne trvala na pôvodnej zmluve a splnení tých podmienok, ktoré boli v zmluve dohodnuté. Napriek uvedeným skutočnostiam žalovaná vôbec nevzala do úvahy skutočnosť, že žalobkyňa návrh žalovanej na zrušenie, resp. zánik poistnej zmluvy neakceptovala, ale jednostranne vyhlásila zánik poistenia. S prihliadnutím na § 44 ods. 2 Obč. zák., ani samotnú žalobu tak nemohol vyhodnotiť ako akceptáciu - prijatie návrhu na zrušenie zmluvy. K tvrdeniu žalovanej, že k zániku poistného vzťahu došlo v dôsledku tzv. dodatočnej nemožnosti plnenia uviedol, citujúc znenie § 575 ods. 1,2 Obč. zák., že nejde o objektívnu nemožnosť plnenia. Mal za nepochybné, že v danom prípade sa žalovaná poistnou zmluvou zaviazala na plnenie peňažného charakteru (poistné plnenie) a teda, nešlo o záväzok osobnej povahy, po uzavretí poistnej zmluvy nedošlo ani k zmene právnej úpravy poistenia, ktorá by nedovoľovala vyplatiť dohodnuté poistné plnenie z uzavretej poistnej zmluvy. Skutočnosť, že

žalovaná až dodatočne, po uzavretí poisťnej zmluvy zistila, že výšku poistného vypočítala a navrhla nesprávne, v rozpore s poisťno-matematickými normami alebo metódami mal za irelevantnú. Uviedol, že poisťná zmluva je svojím charakterom spotrebiteľskou zmluvou. Poistený teda nemá reálnu možnosť ovplyvňovať jej obsah a je nútený akceptovať návrh poisťovne, ako aj všeobecné poisťné podmienky v tom rozsahu, ako sú mu zo strany poisťovne predložené. V danom prípade teda neboli zistené ani preukázané žiadne prekážky právneho charakteru alebo faktická nemožnosť plniť pre objektívne príčiny. Vzhľadom k uvedenému uzavrel, že v danom prípade zánik záväzku v dôsledku § 575 Obč. zák. pre dodatočnú nemožnosť plnenia nenastal. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že k zániku záväzkovo-právneho vzťahu založeného poisťnou zmluvou medzi účastníkmi konania v danom prípade nedošlo žiadnym zo spôsobov predpokladaných zákonom, že poisťný vzťah teda naďalej trvá (koniec poistného vzťahu bol dojednaný k XX.XX.XXXX). Na základe zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci, dospel k záveru, že predmetná poisťná zmluva nezanikla žiadnym zo spôsobov upravených v Obč. zák. a nezanikla ani z dôvodov podľa VPP, je to riadna a platná právna zmluva, ktorá v čase jeho rozhodnutia existuje a jej účastníci sú jej obsahom viazaní.

K tvrdeniu žalovanej o jej nutnosti zmeny pôvodne uzatvorených zmlúv s klientmi z dôvodu, že Národná banka Slovenska mu na základe vykonanej kontroly uložila povinnosť vykonať opatrenia smerujúce k náprave, uviedol, citujúc znenie § 31a zákona č. 186/2004 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve, že národná banka Slovenska ako orgán vykonávajúci dozor nad finančným trhom po kontrole u žalovanej prebiehajúcej od H. XXXX J. K. XXXX zistil, že kalkulačné vzorce poisťovne (žalovanej) nie sú v súlade s poisťnými a matematickými metódami na výpočet poistného a technických rezerv s poukazom na cit. ust. § 31a zák. č. 186/2004 Z.z. Zákon č. 186/2004 Z.z., v rámci ktorého bolo prijaté aj uvedené zákonné ustanovenie, nadobudol účinnosť 15.4.2004. Poukázal na to, že podstatnou skutočnosťou pre rozhodnutie v predmetnej veci je, že zmluvný vzťah založený medzi účastníkmi konania zmluvou o poistení vznikol XX.XX.XXXX, teda v čase kedy vyššie cit. zák. ust. ešte nebolo účinné, že k základným znakom právneho štátu patrí požiadavka (princíp) právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok. Súčasťou tohto princípu je i zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov, resp. ich ustanovení. Retroaktivita je spätným pôsobením neskoršej právnej normy do minulosti. V zásade právne normy pôsobia a majú pôsobiť do budúcnosti a nie do minulosti. Princíp, že právne normy pôsobia v zásade do budúcnosti a nie do minulosti, to znamená princíp aretroaktivity ovláda oblasť verejného aj súkromného práva. Uvedený princíp vychádza zo zásady, že kto konal s dôverou v určitý zákon, nemá byť v svojej dôvere sklamaný. Princíp aretroaktivity sa dotýka aj právnych úkonov a individuálnych právnych aktov, ktoré vznikli na základe skoršieho zákona. Tieto právne úkony a individuálne právne akty musia rešpektovať neskorší zákon. Dôvodil, že aj v danom prípade bolo potrebné vec posúdiť podľa všeobecne platných pravidiel a zásad upravujúcich vzťah starého a nového predpisu, ktoré spočívajú v nutnosti ochrany nadobudnutých práv a nepripúšťajú, aby sa právne vzťahy a nároky z nich, ktoré vznikli podľa starého práva, posudzovali podľa nového práva. S prihliadnutím na uvedený princíp urobil záver, že napriek tomu, že po uzavretí zmluvy o poistení došlo k zmene právnej úpravy, ktorá sa dotkla spôsobu výpočtu poistného poisťovateľom, nie je prípustné, aby táto skutočnosť ovplyvnila obsah predtým riadne a platne uzavretej zmluvy medzi účastníkmi konania a keďže žalobkyňa žalovanou navrhnuté alternatívne riešenia zmeny obsahu poisťnej zmluvy neakceptovala, t.j. jej návrh na zmenu pôvodne uzavretej zmluvy neprijala, účastníci konania sú viazaní svojimi prejavmi vôle obsiahnutými v poisťnej zmluve z XX.XX.XXXX.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bola v celom rozsahu úspešná žalobkyňa, ktorá si uplatnila právo na náhradu trov konania. Výška trov pozostáva z trov právneho zast. žalobkyne, ktoré trovy určil v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. V danom prípade základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 1/13-inu výpočtového základu (§ 11 ods. 1 písm. b) cit. vyhl.). Trovy právneho zast. určil za 14 úkonov právnej pomoci v sume 809,05 eur (príprava a prevzatie z 1.8.2008 po 48,63 eur, podanie návrhu zo 17.2.2010 po 55,49 eur, vyjadrenie žalobkyne k podaniu žalovanej z 21.7.2010 po 55,49 eur, upresnenie návrhu z 11.8.2011 po 57,- eur, 1 x účasť na pojednávaní 25.10.2011 po 57,- eur, 1 x účasť na pojednávaní 8.12.2011 po 57,- eur, 2 x vyjadrenie žalobkyne z 13.12.2011 po 57,- eur (2 x 57,- eur), vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovanej o neprerušení konania z 12.4.2012 po 58,69 eur, 1 x účasť na pojednávaní 21.5.2013 po 60,07 eur, vyjadrenie k návrhu žalovanej na prerušenie konania z 22.5.2013 po 60,07 eur, 1 x účasť na pojednávaní 15.4.2014 po 61,87 eur, podanie žalobkyne z 9.6.2014 po 61,87 eur, 1 x účasť na pojednávaní 17.6.2014 po 61,87 eur - § 14 ods. 1 písm. a), b), c) cit. vyhl.) + režírný paušál 1 x 6,31 eur, 2 x 7,21 eur, 5 x 7,41 eur, 1x 7,63 eur, 2 x 7,81 eur , 3 x 8,04 eur,

spolu 105,15 eur (§ 15 písm. a) cit. vyhl.) + 20 % DPH zo sumy 914,20 eur, čo je 182,84 eur (§ 18 ods. 3 cit. vyhl.). Spolu trovy právneho zast. sú 1.097,04 eur. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa si uplatnila trovy konania v sume 1.019,75 eur, jej priznal ňou vyčíslenú náhradu a ktorú sumu je povinná nahradiť žalovaná žalobkyni na účet jej právnej zást. Žalovaná bola v konaní neúspešná a ktorá si uplatnila právo na náhradu trov konania v súlade s § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. a vzhľadom na jej neúspešnosť o jej trovách rozhodol tak, že na ich náhradu nemá právo.

Proti rozsudku podala včas odvolanie žalovaný proti všetkým jeho výrokom z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p..

Žalovaná v prvom rade považovala za nesporné, že žalobkyňa s ňou uzavrela XX.X.XXXX poistnú zmluvu typu ÚDP - K č. XXXXXXXXXXXX so začatím doby poistenia od XX.XX.XXXX pre prípad smrti a dožitia na dobu 20 rokov do XX.XX.XXXX v znení dodatku č. 1 z XX.X.XXXX s výškou mesačného poistného 500,- Sk (16,59 eur) a s dobou "platenia poistného na 15 rokov do XX.XX.XXXX. Súčasťou uzavretej poistnej zmluvy boli aj Všeobecné poistné podmienky pre životné poistenie žalovanej (pôvodný názov žalovanej v čase uzavretia poistnej zmluvy bol Prvá československá poisťovňa, akciová spoločnosť Košice), ktoré boli schválené Ministerstvom financií SR ako dozorným orgánom nad poisťovníctvom pre územie Slovenskej republiky pod č. 52/1024/1995 s platnosťou pre poistné zmluvy uzavreté od 1.6.1995. Uviedla, že dokázala, že v priebehu poistného vzťahu došlo v dôsledku zásahu Národnej banky Slovenska ako štátneho orgánu dohľadu nad poisťovníctvom (orgánom dohľadu nad poisťovníctvom na území Slovenskej republiky bolo do roku 2000 Ministerstvo financií SR, potom Úrad pre dohľad nad finančným trhom a neskôr Národná banka Slovenska podľa zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom) bolo po kontrole NBS vykonanej u žalovanej na prelome rokov 2007 - 2008 zo strany NBS žalovanej uložené prijať v stanovenej krátkej lehote do 30.04.2008 a pod hrozbou vysokých finančných pokút nápravné opatrenie na odstránenie zistených nesprávností v súvislosti so zistením nesprávnych poistno - matematických metód a postupov pri určení výšky poistného a prepočtom poistného produktu ÚDP- K, ktorý sa vzťahoval aj na poistný vzťah uzavretý so žalobkyňou. Zásahom štátneho orgánu dohľadu nad poisťovníctvom počas kontroly NBS vykonávanej u žalovanej začiatkom roku 2008 došlo bez zavinenia žalovanej k tomu, že NBS posúdila nedostatky v kalkulácii poistného produktu ÚDP - K, a to i napriek tomu, že v roku 1995 tieto boli vtedajším orgánom štátneho dohľadu - Ministerstvom financií SR riadne schválené. Mala za nutné objasniť, že v čase uzavretia poistných zmlúv žalovanej so žalobkyňou patrili tieto poistné zmluvy do kategórie tzv. regulovaných zmlúv, kde predmet zmluvy - poistný produkt ÚDP - K aj jeho kalkuláciu - schvaľoval tretí subjekt, a to príslušný štátny orgán. Zmluvné stravy poistného vzťahu sa od štátom predurčeného obsahu poistnej zmluvy a jej finančných parametrov nemohli odchýliť. Tvrdila v priebehu konania pred súdom prvého stupňa, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem žalobným návrhom, žeby určením neplatnosti zrušenia poistnej zmluvy zo strany žalovanej, pretože vyhovujúci výrok súdu nie je spôsobilý vyvolať právnu neistotu v jeho právnom vzťahu, pretože žalovaná prestala rozporovať trvanie poistného vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou. Poukázala na to, že k týmto skutočnostiam riadne preukázala listinné dôkazy, avšak súd tieto nesprávne skutkovo vyhodnotil a nesprávne právne uzavrel, keď vydal rozsudok a vyhovel žalobe v celom požadovanom rozsahu. Súd navyše na jej návrh nevykonal ňou navrhované dôkazy, a to vyžiadanie označeného správneho spisu Ministerstva financií SR a výsluch JUDr. Y. U., R. G. U. poistenia žalovanej, ktoré dôkazy boli spôsobilé objasniť a vysvetliť zánik poistného vzťahu ku dňu XX.X.XXXX a tak boli spôsobilé na vynesenie vecne a právne iného než napadnutého rozhodnutia. Súd podľa jej názoru nezistil správne a komplexne skutkový stav veci, pričom následne vec nesprávne právne posúdil a rozhodol. Súd vyhodnotil, že žalobkyňa prejavila naliehavý právny záujem v celom priebehu konania na rozhodnutí o určení trvania poistného vzťahu z poistnej zmluvy.

Súd má byť aj miestom nachádzania práva a spravodlivého rozhodnutia. Mala za zrejmé, že ani žalobkyňa, ale ani ona nezavinili vedenie tohto sporu, pretože tento vznikol už v dôsledku kontrolnej činnosti orgánov verejnej moci s priamym zásahom do súkromnoprávných vzťahov vrátane tohto poistného vzťahu so žalobkyňou. Súd tento podstatný fakt nijako nezohľadňoval, nepodrobil ho žiadnemu súdnemu prieskumu a rozhodol len v prospech žalobkyne, čo považuje za nesprávny právny záver vyplývajúci z nesprávneho hodnotenia skutkového stavu podľa ňou predloženým listinných dôkazov. Žalobkyňa neprejavila náležitý právny záujem na určovacej žalobe až do konca súdneho konania, kedy žalovaná prestala rozporovať trvanie právneho vzťahu, čím odpadol dôvod preukazovania náležitého právneho záujmu žalobkyne na trvaní poistného vzťahu, ktorý tak podľa jej vyjadrenia by mal končiť v zmysle zmluvných dojednaní so žalobkyňou. Rovnako poukázala na faktickú existenciu

poistného vzťahu tým, že do XX.XX.XXXX (t. j. už aj v čase podanej žaloby žalobkyne) prijímala mesačné poistné od žalobkyne a poskytovala jej aj naďalej poistnú ochranu, čím podanie žaloby zo strany žalobkyne treba považovať za predčasné a bez preukázania náležitého právneho záujmu na trvaní poistného vzťahu na strane žalobkyne. Rovnako nesprávne súd postupoval, keď na základe písomného podania žalobkyne táto „rozšírila“ svoj žalobný petit o to, že účastníci sú touto zmluvou o poistení osôb viazaní, pretože ide o duplicitný výrok, čo takto konštatoval aj odvolací Krajský súd v Košiciach v identických sporoch vedených so žalovanou. Tvrdila, že je v rozpore s princípom spravodlivosti, ale aj dobrými mravmi v záväzkových vzťahoch prejavíť svoju vôľu jedným spôsobom a potom žiadať za pomoci súdnych inšancií konvalidovanie svojho ľahostajného, resp. postoja k takému významnému inštitútu, akým je poistná zmluva a poistenie svojho života a veku dožitia sa konca poistnej doby. Takýto postup zvolila žalobkyňa a súd v dôsledku neobmedzeného postavenia žalobkyne v danom vzťahu ako spotrebiteľa jej v konečnom dôsledku priznal nárok na plnenie z poistného vzťahu v takej výške, ktorý si v skutočnosti vôbec nepredplatila. Žalovaná preukázala a súdu to preukázala, že orgán verejnej moci - NBS zasiahol v rokoch 2007-2008 do poistno-matematických prepočtov výšky poistného pri produkte ÚDP-K poskytovaného žalovanou práve od roku XXXX H. konštatoval ich nesprávny výpočet a nariadil jej zjednanie nápravy pod hrozbou vysokých sankcií ev. až likvidácie poistného kmeňa žalovanej. Žalovaná navrhovala každému klientovi pri tomto poistnom produkte tieto tri alternatívy, aby sa mohli klienti vrátane žalobkyne slobodne, ale aj zodpovedne voči sebe samému rozhodnúť o zotrvaní v poistnom vzťahu podľa zvolených a preferovaných kritérií. K jednoznačnému zásahu orgánu verejnej moci do súkromnoprávných poistných vzťahov uzavretých s množinou klientov, vrátane žalobkyne, dodatočne predkladá aj vyjadrenie NBS z 2.12.2013, ktoré dokazuje jej tvrdenia o materiálnej a objektívnej neplatnosti poistno- matematických prepočtov poistného, ktoré nijako nezavinila a mohla len znížiť následky, ktoré tento zásah Národnej banky Slovenska pre ňu a jej klientov s poistným produktom UDP-K znamenal. Z dôvodu dátumu poskytnutia žalovanou jej právnomu zástupcovi toto nemohlo byť predložené v konaní pred súdom prvého stupňa (Príloha: List NBS č. ODT-13070/2013 z 2.12.2013). Poukázala na skutočnosť, že v období roka 1997, kedy bola dojednaná aj poistná zmluva so žalobkyňou, bolo uzatváranie poistných zmlúv regulované štátom a pod jeho dohľadom. V čase uzavretia zmluvy so žalobkyňou boli podmienky vzniku i zániku zmluvného vzťahu jasne definované platnými všeobecnými poistnými podmienkami a zákonom, pričom normy spotrebiteľského práva v čase vzniku poistenia v zákonných normách neboli upravované. Súd bezdôvodne a nepreskúmateľne neuznal dôkazy ňou predložené, ktoré dokladovali celkový priebeh od vzniku poistného vzťahu a vzniku poistenia cez ingerenciu štátneho orgánu vo forme priameho zásahu do poistných súkromnoprávných vzťahov žalovanej. Komplexný obraz súdu by založil skutkové zistenie súdu o tom, že poistné vzťahy boli regulované štátom a že žalovaná musela splniť všetky podmienky určené a schválené štátom od začiatku poistného vzťahu až do jeho zániku, na ktorý mali priamy a nezvratný vplyv kontrolné závery Národnej banky Slovenska v roku 2007-2008. Z týchto skutkových zistení by súd následne vyvodil právne závery a právne posúdenia situácie inak než v napadnutom rozsudku. Takýto postup súdu s prejudikovaním hodnotenia dôkaznej sily výpovede svedka a dôkaznej sily správneho spisu ústredného orgánu štátnej správy v ničom neobstojí. Žalovaná podľa názoru súdu je v zmluvnom vzťahu jediný zodpovedný účastník, ktorý však konal pod tlakom tretej osoby - kontrolného orgánu NBS a v krajnej núdzi bol donútený fakticky vypovedať poistný vzťah s poukazom na objektívnu nemožnosť plnenia z poistného vzťahu. Podľa § 37 ods. 1 písm. a) Z. z. o poisťovníctve poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne sú povinné vykonávať svoju činnosť spôsobom, ktorý zohľadňuje a minimalizuje riziká vyplývajúce z jej činnosti a nesmú uzatvárať zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok pre ne, najmä také zmluvy, ktoré ich zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote alebo ktorými sú zjavne nedostatočne zabezpečené pohľadávky. Žalovaná sa ako dobromyseľný subjekt poistného vzťahu od začiatku jeho vzniku chce taktiež domôcť spravodlivého rozhodnutia aj v jej prospech. Žalovaná si dovoľuje poukazať napr. na argumentáciu v náleze Ústavného súdu ČR zo dňa 6.11.2007 sp. zn. II. ÚS 3/06, podľa ktorého je úlohou súdu hľadať výsledok sporu tak, aby bol zlučiteľný s predstavou spravodlivosti, pretože v sporovom konaní sú obe strany sporu protikladne pôsobiace v snahe docieľiť súdne rozhodnutie v čo najväčšej miere vo svoj prospech. Súd sa však týmto podľa názoru žalovanej dôsledne neriadil a rozhodol výlučne v neprospech žalovanej. Ďalej uviedla, že nemohla predvídať, že poistno-matematický vzorec výpočtu poistného je nesprávne schválený štátnym orgánom a v tomto omyle zotrval až do tretej kontroly vykonanej Národnou bankou Slovenska u odporcu v rokoch 2007-2008. Súd jej odoprel prístup ku spravodlivosti svojím rozhodnutím založenom na nesprávnych skutkových záveroch a právnych úvahách vyhovením žalobnému návrhu, ktorým priznal žalobkyni plnenie, ktoré si žalobkyňa nepredplatila a žalovaná ho preto považuje za bezdôvodné obohatenie na strane žalobkyne. Súd ďalej

podľa názoru žalovanej nesprávne vyhodnotil skutkový stav, keď vyvodil záver, že medzi účastníkmi poistného vzťahu nedošlo k dohode o zmene poistnej zmluvy a že túto skutočnosť sa žalovanej nepodarilo preukázať. Tento záver súdu považuje žalovaná za nesprávne vyhodnotený s poukazom na dôkazy predložené žalovanou. Po zásahu kontrolného subjektu - NBS v roku 2007 - 2008 do systému poistných vzťahov žalovanej s množstvom svojich klientov, ktoré boli uzatvárané od roku 1995 až do vykonanej kontroly v roku 2007 a 2008 v nezmenenom rozsahu podľa rovnakých metód výpočtu výšky poistného, došlo pre žalovanú nepredvídateľne a bez možnosti zvrátiť daný stav k nutnosti vyhodnotiť danú situáciu nasledovne. Žalovaná navrhla žalobkyňi tri alternatívy ďalšieho postupu vo vzniknutej situácii, ktorú nezavinil v snahe, aby dosiahol v prvom rade dohodu so žalobkyňou (buď zotrvanie v poistnom vzťahu s nižšou hodnotou poistenia resp. pri zachovaní pôvodne - nesprávne určenej výšky poistného, buď zotrvanie v poistnom vzťahu s doplatkom poistného zo strany žalobkyne a tak zachovaním pôvodne určenej výšky poistného plnenia alebo výplata odkupnej hodnoty s tým, že pri neakceptácii žiadnej z alternatív žalovaná použije tretiu alternatívu s ukončením poistného vzťahu). Žalovaná dokazovala nevyhnutnosť svojho konania voči žalobkyňi pri ukončení poistného vzťahu, a to čo najviac korektným a aj pre žalobkyňu dostupným spôsobom. Súd tieto skutočnosti v odôvodnení svojho rozhodnutia nesprávne hodnotil, resp. sa ich skutkovým a právnym hodnotením ani nezaoberal a jednoducho rozhodol jednostranne v neprospech žalovanej. Tvrdila, že súd jej napadnutým rozhodnutím prístup k spravodlivému rozhodnutiu odmietol, že nemá inú možnosť než odvolaním sa domôcť toho, aby súd znova a z rovnocenného pohľadu vykonal navrhované a v konaní pred súdom prvého stupňa nevykonané dôkazy podľa vyjadrenia žalovanej k žalobe, objektívne skutkové vyhodnotenie atómu zodpovedajúce správne právne závery a rozhodnutie vo veci samej.

Vytýkala súdu, vzhľadom na jej tvrdenia a všetky ňou predložené dôkazy, že tieto vzal do úvahy len vo forme konštatácie ich existencie, bez toho, aby ich vykonal a následne aj vyhodnotil, že vôbec vo svojom rozhodnutí nezohľadnil a nevyhodnotil, že nebyť záverov NBS o zistenom nedostatku v určení výšky poistného na základe príslušnej poistno - matematickej metódy, ktorú používala od začatia svojej činnosti ako subjekt poisťovníctva od roku 1995 so schválením predchádzajúcich štátnych orgánov vykonávajúcich dohľad nad výkonom poisťovníctva (MF SR, Úrad pre dohľad nad finančným trhom), by nikdy svojoľne nepriekročila ku navrhovaným zmenám v poistných vzťahoch viacerými alternatívami, resp. až k ukončeniu poistného vzťahu so žalobkyňou. Poukázala na to, že konala voči žalobkyňi formou zotrvania poistného vzťahu s odrátaním dlžného poistného len a jedine pre objektívnu nemožnosť plnenia zapríčinenú vonkajšími faktormi (zmena zákona o poisťovníctve č. 95/2002 Z. z. a z nej vyplývajúci zásah NBS ako orgánu štátneho dozoru až do súkromnoprávných vzťahov medzi žalobkyňou a žalovanou) a bez subjektívneho zavinenia. Tvrdila, že na základe jednoznačného ustálenia NBS počas uvedenej kontroly bol až v roku 2008 určený a vykonaný správny poistno-matematický prepočet poistného, ktoré jej mala žalobkyňa platiť za obdobie 10 rokov, ktorými by si predplatila dohodnutú sumu tak, ako to bolo pôvodne zmluvne dohodnuté. Tým, že súd určil plnenie z poistnej zmluvy bezo zmien, učinil nesprávne rozhodnutie, keď nevzal do úvahy zmenu obsahu poistnej zmluvy, ku ktorej pristúpila poisťovňa po kontrolných zisteniach orgánov verejného práva. Dopad verejného práva na daný súkromnoprávny vzťah je preto jednoznačný a nesporný a súd nesmie v rozpore s dobrými mravmi „priklepnúť“ nenáležité plnenie žalobkyňi iba preto, že tak bolo pôvodne zmluvne dojednané medzi účastníkmi poistného vzťahu, do ktorého vstupovali obaja účastníci dobromyseľne a s plným vedomím zachovania svojich práv ale aj povinností. Podľa rozsudku súdu tieto udalosti v spojení so zmenou poistného prostredia nastolenou zmenenými právnymi predpismi už v priebehu existujúceho právneho vzťahu s navrhovateľom nemali mať fakticky žiadny vplyv na existujúci poistný vzťah a boli podľa názoru súdu irelevantné, čo žalovaná v celom rozsahu namieta. Tento záver súdu považuje žalovaná za neprímeraný a nerovnocenný vo vzťahu ku zistenému skutkovému stavu. Dôvodila, že jej bolo rozhodnutím súdu odňaté jej právo na spravodlivé a vyvážené rozhodnutie, pretože takéto rozhodnutie mal súd urobiť v predmetnom spore, ktorý žalovaná považuje za značne atypický v porovnaní s klasickými sporovými prípadmi najčastejšie vznikajúcimi z neplnenia a porušenia vzájomných zmluvných povinností. Komplexné rozhodnutie o návrhu aj protinávrhu žalovanej s preferovanou regulovanou výškou poistného plnenia, v tomto spore mohol jedným rozhodnutím vykonať len súd ako nezávislá inštancia. Takéto rozhodnutie však súd nevyniesol. Vzniknutú skutkovú situáciu v roku 2007 - 2008 v poistných vzťahoch, ktoré mala žalovaná uzavreté s mnohými poistníkmi od roku 1995 a 1996 a ktoré tak boli a sú postihnuté kontrolnými závermi tretieho subjektu verejnoprávneho sektora, ktorý bol nezávislý od žalovanej a na druhej strane zároveň žalovaná bola v závislom vzťahu od jeho kontrolných zistení a bola nimi viazaná, nemohla žalovaná vôbec ovplyvniť a nemohla túto ani predvídať. Súd preto nesprávne hodnotil, keď pričítal žalovanej zavinené porušenie povinností v

právnom vzťahu so žalobkyňou a nedostatočné preukázanie súdom označených právne významných skutočností predpokladaných poisťnými podmienkami a Občianskym zákonníkom. Ako mohla žalovaná v roku 1997, keď došlo k uzavretiu poisťnej zmluvy so žalobkyňou, predvídať situáciu, že po viacerých kontrolách štátnych orgánov bude po 10-tich rokoch v poradí tretí štátny orgán ako kontrolný subjekt vyhodnocovať poisťno- matematické prepočty výšky poisťného vo vzťahu v výške dohodnutých poisťných súm žalovanej, ktoré predtým schválil dva štátne orgány (MF SR - 1995, Úrad pre finančný trh - 1999) ako nesprávne? S touto situáciou žalovaná nemohla nijako počítať, bola pre ňu nepredvídateľná a nemohla ju ani napriek uplatneným námietkam voči kontrolným záverom NBS i jednaniam s kontrolnou skupinou NBS nijako zvrátiť. Na druhej strane musela žalovaná v zmysle záverov kontroly NBS a nových zákonných úprav, na ktoré žalovaná poukázala v predchádzajúcich svojich vyjadreniach a na ktoré nemala žiaden dosah, dosiahnuť zmenu v posúdení existujúcich poisťných zmlúv. Poukázala na to, že je potrebné si uvedomiť, že aj podľa právnej doktríny analyzujúcej poisťné zmluvy z pohľadu dobovej právnej úpravy: „Pri niektorých druhoch zmlúv je verejný záujem na ich vyváženosti tak veľký, že bol vytvorený osobitný úrad poverený vykonávaním ex ante kontroly týchto zmlúv. Takéto zmluvy spadajú pod kategóriu tzv. regulovaných zmlúv, ktoré predstavujú medzistupeň medzi súkromným a verejným právom. „ Asi najčastejšie sa tieto zmluvy vyskytujú v oblasti verejnej dopravy, poisťných zmlúv a iných vzťahov hromadne distribuovanej spotreby.“ (Csach, K. Štandardné zmluvy, Plzeň, Aleš Čeněk 2009, s. 142). Vytýkala ďalej súdu, že nevykonala a nezdôvodnila nevykonanie dôkazov, a to dôkaz správnym spisom Ministerstva financií SR k vykonanej kontrole u nej, z ktorého vyplývali zistenia ňou uvádzané a nezdôvodnil presvedčivým spôsobom jeho nevykonanie, aj keď tento dôkaz mohol mať rozhodný vplyv na vynesenie iného než napadnutého rozhodnutia. V tomto smere je preto napadnuté rozhodnutie aj nepreskúmateľné. Z predmetného poisťného vzťahu by mal súd rozhodnúť a spravodlivo prisúdiť obom účastníkom to, čo im právom náleží. Obaja vstupovali do právneho vzťahu dobromyseľne a v dobrej viere dodržať vzájomné záväzky. Jej situácia po kontrole NBS znamenala jej konanie v krajnej núdzi docieľať v krátkej časovej lehote stanovenej NBS a pod hrozbou vysokej sankcie resp. straty poisťného kmeňa či straty jej licencie v danej oblasti podnikania, bola jednoznačne vyvolaná rôznosťou kontrolných záverov štátnych orgánov v rokoch 1995, 1999 a 2007 (ostatná s odstupom takmer 9-tich rokov, kedy za toto obdobie došlo k výraznej zmene vonkajších podmienok v štátom regulovanej forme poisťných vzťahov a ku zmene právnych prepisov v SR i v návaznosti na európsky ponímané a chápané štandardy v tejto oblasti jej podnikateľskej činnosti). I napriek pravidlu, ktoré bežne dodržiava, že zo zmlúv sa má plniť, toto je výnimočne možné prelomiť vtedy, keď to pripúšťa zmena právnych predpisov, keď plnenie nie je právom dovolené resp. v iných výnimočne stanovených prípadoch. Práve v žalovanej veci ide o takýto prípad, ktorý je výnimočný tým, že právny vzťah musel zaniknúť na základe § 575 Obč. zák. a tento spôsob zániku aj dokazovala v súdnom konaní. Dovolila si poukázať na pravidlá európskeho zmluvného práva, ktoré sú aplikovateľné na tento sporný prípad v časti dotýkajúcej sa zmeny podmienok, pretože tieto prvostupňový súd na daný prípad neaplikoval a týmto sa neriadil. Rovnako ako aplikácia európskych noriem spotrebiteľského práva aj nad rámec vnútroštátnej úpravy s jej aplikáciou v tejto veci súd musí zohľadniť a pristupovať eurokonformne aj k pravidlám európskeho zmluvného práva. Podotkla, že napriek upraveniu právneho vzťahu slovenským právnym poriadkom, musia byť zohľadnené aj vyššie formy a princípy majúce charakter dobrých obchodných zvyklostí a dobrých mravov v právnych vzťahoch. Súd nemal v tomto prípade umožniť navrhovateľovi vymáhať z právneho vzťahu, ktorého obsah od počiatku zreguloval svojim zásahom iný - tretí subjekt verejnej moci, ktorý je nezávislý od účastníkov poisťného vzťahu a na druhej strane jeden z účastníkov vzťahu, a to žalovaná- poisťiteľ, je povinný postupovať podľa záverov kontrolných zistení aj vo vzťahoch, ktoré už boli dávno predtým uzavreté. Kontrolný subjekt daný záver učinil s hrozbou najzávažnejších sankcií voči nej, ktorý sama zistený nedostatok nezavinila a v rokoch 1995 - 2007 jej nikdy nebol vyčítaný, ba naopak, v priebehu skorších kontrol tieto konštatovali bezporuchový priebeh poisťných vzťahov. Preto namietala, že je vecou súdu vykonať výklad zákona eurokonformne aj v súlade so všetkými pravidlami platiacimi v komunitárnom práve, teda nielen s pravidlami platnými v spotrebiteľskom práve. Súd sa týmto základným výkladovým pravidlom podľa jej názoru neriadil a dospel tak popri neúplných skutkových zisteniach aj ku nesprávnym právnym záverom v spore tým, že rozhodol o vyhovení žalobe a zamietnutí jej vzájomnej žaloby. Považovala za nedôvodné, ak má byť zaviazaný existenciou právneho vzťahu ako účastník konania, pričom tento považuje za skončený nie z vlastnej viny a nemohla takéto skončenie poisťného vzťahu uzavretého ešte v roku 1999 účinne odvrátiť.

Preto aj v podanom odvolaní si dovoľuje poukázať na podstatné skutkové okolnosti prípadu, ktoré dokazujú nerovnocennosť napadnutého rozhodnutia pre obe procesné strany a ukrátenie spravodlivosti pri posudzovaní jej konania v krajnej núdzi pod tlakom tretej strany - kontrolného subjektu NBS. Poisťnú zmluvu s podstatnou obsahovou náležitosťou, a to cenou plnenia (poisťného) a aj hlavným predmetom

plnenia (poistné plnenie) predpísal tým, že ich stanovil pre ňu záväznými, vtedajší orgán štátnej správy nad poisťovníctvom, ktorým bolo Ministerstvo financií SR (§ 9, § 11 zák. č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v dobovom znení). Ide o nesporný predpoklad, ktorý podľa odporcu na rozdiel od záverov súdu vyplýva zo znenia samotného zákona. Opodstatnenosť tohto tvrdenia zreteľne vyplýva okrem iného aj z listu Národnej banky Slovenska č. ODT-7467/2012 z 30.7.2012. Poukázala na to, že štátom stanovená výška poistného, ktorej zodpovedala príslušná výška poistného plnenia, sa preniesla do obsahu poistnej zmluvy ako súčasť povinnosti žalobkyne a tomu zodpovedajúceho práva žalovanej (poistné), resp. ako súčasť práva žalobkyne a tomu zodpovedajúcej potenciálnej povinnosti žalovanej (poistné plnenie pre prípad dožitia sa konca poistenia). Uviedla, že pri uzatváraní poistnej zmluvy vychádzala z prezumpcie správnosti úradných rozhodnutí, že žiadna zo zmluvných strán totiž nemohla predpokladať omyl tretieho subjektu (štát by mal byť v tomto zmysle neomylný) spočívajúci v absolútnej neodbornosti v postupe príslušného orgánu verejnej moci, ktorý schváleniu výšky jednotlivých finančných parametrov obsahu poistnej zmluvy predchádzal. Počas trvania právneho vzťahu upraveného predmetnou poistnou zmluvou v roku 1999 bolo príslušným orgánom verejnej moci konštatované, že výška poistného v poistnej zmluve uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom nezodpovedá všetkým záväzkom z poistenia, najmä poistnému plneniu pre prípad dožitia sa konca poistnej doby. Opodstatnenosť tohto tvrdenia vyplýva z protokolu z roku 2007, ako aj z nadväzujúcich opatrení, ktoré jej boli uložené (príslušné listiny sú prílohou vyjadrenia k žalobe). Táto okolnosť znamenala konštatovanie rozporu obsahu poistnej zmluvy v časti poistno - matematickej závislosti medzi výškou poistného a poistným plnením s § 3 la v spojení s § 70a ods. 1 zák. č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov. Potreba odstrániť rozpor medzi obsahom poistnej zmluvy a všeobecne záväzným právnym predpisom vyvolala jej snahu o zosúladenie obsahu poistnej zmluvy so znením všeobecne záväzného právneho predpisu a ak sa zosúladenie obsahu poistnej zmluvy správnym predpisom z oblasti verejného práva dohodou nedosiahlo, bola teda nútená nepokračovať v poistnom vzťahu, ktorého obsah nebol súladný so zákonom a konštatovať zánik zmluvného vzťahu pre rozpor so zákonom.

Absolútne zotrvanie na zásade pacta sunt servanda v okolnostiach prípadu na trvaní poistného vzťahu s pôvodným obsahom vedie na jej strane ku porušovaniu noriem pre ňu záväzných v oblasti verejného práva, na strane žalobkyne ku trvaní práva na poistné plnenie pre prípad dožitia sa konca poistnej doby, ktoré nie je ekvivalentné a tým ani primerané žalobkyňou skutočne uhradenej cene hlavného predmetu plnenia. Uplatnenie neadekvátneho plnenia zo zmluvy uzavretej podľa Občianskeho zákonníka z pohľadu uhradenej ceny zvykne byť všeobecnými súdmi za určitých okolností posudzované aj ako hraničiace s dobrými mravmi alebo dokonca až s bezdôvodným obohatením. Netreba strácať zo zreteľa, že cena poistenia ňou nebola určená slobodne, ale jej bola ako záväzná veličina predpísaná orgánom verejnej moci. Vzhľadom na okolnosť, že cenu hlavného predmetu plnenie v poistnej zmluve a viacerých iných poistných zmluvách predurčil štát, vzniká bez úpravy obsahu alebo trvania poistného vzťahu riziko narastajúcej škody, ktorú je možné potenciálne preniesť na štát. Tvrdila, že prvostupňový rozsudok poskytol právnu ochranu situácii, v ktorej ona porušuje povinnosti uvedené vo všeobecne záväznom právnom predpise, žalobkyňa si nárokuje plnenie vo výške, ktoré si v uhradenej cene v skutočnosti nepredplatila a potenciálne neustále sa zvyšujúce riziko a nárast škody sa prenáša na štát, kým posledný z vadných poistných vzťahov nezanikne. Takéto právne riešenie nemôže byť optimálne, a teda ani správne a zákonné. Zdôraznila, že občiansky zákonník účinný ku dňu, kedy malo podľa jednej zo zmluvných strán (žalovanej), dôjsť k zániku zmluvy, čo pre nesúhlas žalobkyne vyústilo do tohto súdneho sporu, vyslovene neobsahuje takú právnu úpravu, ktorá by umožňovala v prípade synalagmatickej odplatnej zmluvy, aby jednu z podstatných obsahových náležitostí určil orgán verejnej moci. Občiansky zákonník neupravuje ani takú výslovnú priliehavú právnu úpravu, ktorá by umožnila zohľadniť všetky skutkové špecifiká prípadu, akými sú dĺžka trvania zmluvného vzťahu a všetky spoločensko- ekonomické zmeny, ktoré počas trvania poistného vzťahu nastali, pôvodne orgánmi verejnej moci regulovaný obsah zmluvy, súvzťažnosť medzi povinnosťou zmluvnej strany dodržať zmluvu za nezmenených podmienok podľa Občianskeho zákonníka a jej povinnosťou zosúladiť obsah zmluvy, resp. jej obsahové náležitosti s pravidlami podľa verejného práva. Skutkovo podobný prípad nebol predmetom konania ani pred Najvyšším súdom SR, pokiaľ ide o meritum veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky v prípade vedenom pod sp. zn. ICdo 115/2010 uviedol, že dovolací súd v prejednávanej veci, ktorá je obdobná s touto vecou, „dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané“. Z odôvodnenia citovaného rozhodnutia dovolacieho súdu vyplýva, že dôvodom, prečo dovolací súd dosiaľ v takejto veci nerozhodol bola absencia prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p. daná v dovolacím súdom prejednávanom prípade.

Poukázala na prílehavejšie právne riešenie skutkovej situácie špecifickej pre tento prípad, ktoré ponúkajú Princípy európskeho zmluvného práva, najmä v článkoch 6:105 v spojení s čl. 6:106 a čl. 6:111. Na moderný koncept právnej úpravy európskeho súkromného zmluvného práva zareagovala inak už aj najnovšia právna úprava českého Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2014. K účinkom a výsledku, ku akému je možné dospieť aplikáciu princípov európskeho zmluvného práva na tento prípad, sa možno v podmienkach Slovenskej republiky priblížiť výkladom súdu. Tvrdila, že súd prvého stupňa dané princípy neuplatnil z dôvodu, že neboli dohodnuté medzi účastníkmi poisťného vzťahu. K tomuto podotýka, že na daných „ Princípoch „ pracovala skupina najlepších expertov EÚ v oblasti európskeho zmluvného práva už od roku 1982 a v európskej právnickej obci sú tieto ponímané ako „ všeobecný systém pravidiel zmluvného práva EU a ich praktického využitia na konkrétne zmluvné vzťahy „ a majú vysoký stupeň nielen akademickej ale aj právnej sily. Súd mal tieto princípy aplikovať aj na jej návrh, pretože prichádza ich použitie do úvahy aj v tých prípadoch, keď si ich účastníci sami nezvolili, a to z dôvodu, že „ daný právny vzťah sa riadi všeobecnými právnymi zásadami“. Väčší počet doteraz vedených sporov rôznych navrhovateľov voči nej v identických právnych vzťahoch vedie k potrebe, aby k predmetnému prípadu vyslovil záväzný právny názor dovolací súd, ktorý, ako sám uviedol „dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané“, pretože vo vyššie naznačených súvislostiach (skutkové špecifiká prípadu, vplyv zmien verejného práva na súkromnoprávne vzťahy, zmena okolností počas dlhotrvajúceho kontraktu, podobný prípad nebol judikatúrou súdov riešený a pod.), môže vyvstať niekoľko doposiaľ neriešených otázok zásadného právneho významu. Dôvodila, že podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o otázku zásadného právneho významu. Vzhľadom na postup prvostupňového súdu a relevantné skutkové a právne okolnosti prípadu môžu vystať právne otázky, či za situácie, ak počas trvania zmluvného vzťahu podľa zmluvy uzavretej podľa Občianskeho zákonníka, ktorej jednu z podstatných obsahových náležitostí, a to cenu hlavného predmetu plnenia určil orgán verejnej moci, dôjde k podstatnej zmene vonkajších, zmluvnými stranami neovplyvniteľných okolností spočívajúcich v zistení, že cena hlavného predmetu plnenia stanovená orgánom verejnej moci prenesená do zmluvy bola určená nesprávne, keď tieto okolnosti neboli v čase uzavretia zmluvy predvídateľné, zmluvným stranám známe a zmluvné strany sa o nich dozvedia počas trvania zmluvného vzťahu, pričom zotrvanie na nezmenenom obsahu zmluvy spôsobuje porušenie zákonnej povinnosti jednej zo zmluvných strán, je možné podľa právnej úpravy Občianskeho zákonníka prelomiť zásadu pacta sunt servanda zánikom zmluvného záväzku po tom, čo k dohode zmluvných strán o úprave zmluvného vzťahu nedošlo, ďalej v otázke, či v podmienkach jednotného právneho poriadku Slovenskej republiky môže byť obsah zmluvného vzťahu v súlade so súkromnoprávnou úpravou podľa Občianskeho zákonníka zároveň svojim obsahom v rozpore s právnou úpravou podľa predpisov z oblasti verejného práva bez právnych dôsledkov na obsah a trvanie takéhoto zmluvného vzťahu spočívajúcich v zmene alebo zániku takéhoto právneho vzťahu, ďalej v otázke, či v prípade, že poisťovňa v poisťnej zmluve, ktorej jednotlivé obsahové náležitosti a časti poisťnej zmluvy reguloval orgán štátnej správy nad poisťovníctvom s nadobudnutím účinnosti do 1.5.2004, mala aj po 30.4.2005 určené štátom poisťné poisťno-matematicky tak, že výška poisťného nezabezpečovala trvalú splniteľnosť všetkých jej záväzkov, a to záväzku na poisťné plnenie pre prípad dožitia sa konca poisťnej doby, či za týchto novovzniknutých a oboma zmluvnými stranami nepredvídateľných podmienok mohla zaniknúť taká poisťná zmluva v dôsledku čiastočnej následnej nemožnosti plnenia podľa § 575 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka na základe § 31a v spojení s §70a ods. 1 zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v prípade poisťnej udalosti vzniknutej po 30.4.2005 a poisťovní povinnosť poskytnúť časť poisťného plnenia vo výške rozdielu medzi poisťným plnením pre prípad dožitia sa konca poisťnej doby dohodnutým v zmluve a poisťným plnením pre prípad dožitia sa konca poisťnej doby určeným z uhrádzaného poisťného poisťno-matematicky správne, t. i. vinei - nižšej výške než bolo dohodnuté v poisťnej zmluve s poukazom na to, že zmluvne dohodnuté poisťné muselo zabezpečovať podľa orgánov štátneho dohľadu nad poisťovníctvom trvalú splniteľnosť všetkých záväzkov poisťovne (najmä záväzku na poisťné plnenie pre prípad dožitia sa konca poisťnej doby) či pre rozpor určenia poisťného a záväzku z poistenia v časti poisťného plnenia pre prípad dožitia sa konca poisťnej doby v poisťnej zmluve s § 31a v spojení s § 70a ods. 1 zákona č. 95/2002 Z. z. mohlo dôjsť už počas trvania poistenia k zániku právneho vzťahu z takejto poisťnej zmluvy pre nemožnosť pokračovať v takomto ďalšom poisťovaní. Pre prípad, ak by sa odvolací súd stotožnil s právnym posúdením prípadu podľa rozhodnutia prvostupňového súdu a napadnutý rozsudok potvrdil, navrhuje, aby odvolací súd postupoval podľa § 238 ods. 3 O.s.p. a vo výroku potvrdzujúceho rozsudku dovolanie pripustil z dôvodu riešenia horeuvedených otázok

naliehavého právneho významu, pretože tieto doteraz riešené nie sú a môžu mať podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci samej v tomto ale i ďalších sporných prípadoch medzi ňou a inými navrhovateľmi.

V rámci obsahovo úplne totožného sporu ako je tento spor už podala Najvyššiemu súdu SR v inej veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod č. k. 19C/209/2009 a na Krajskom súde v Košiciach pod č. k. ICo/212/2011 dovolanie proti súdnym rozhodnutiam po tom, čo odvolací súd v rozsudku svojim výrokom pripustil dovolací dôvod pre riešenie čiastkovej otázky zásadného právneho významu, čím tak vyhovel jej návrhu v danom konaní. Predmetná otázka zásadného právneho významu, ktorá bude riešená v inej veci pred dovolacím súdom - Najvyšším súdom SR pod č. k. 2Cdo/I 10/2013, pričom už v nej podala dovolanie 9.1.2013, bude mať rozhodujúci vplyv aj na právny spor vedenom pod č. k. 36C/27/2010, a preto navrhuje odvolaciemu súdu prerušiť odvolacie konanie s poukazom na § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. Namietajú aj súvisiaci výrok súdu o priznaní trov konania v prospech právneho zást. žalobkyne, pretože tento výrok je priamo závislý od výroku vo veci samej, ktorý týmto odvolaním napadla. Na základe uvedených dôvodov navrhla zrušiť napadnuté rozhodnutie a vec vrátiť súdu na nové konanie a rozhodnutie s tým, že jej prizná náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu, pokiaľ ide o dodatočnú právnu a objektívnu nemožnosť plnenia na strane žalovanej, uviedla, že žalovaná argumentuje nesprávnym právnym posúdením, keď oznámenie o zániku poistenia, ktorým jej oznámila vznik objektívnej právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik poistenia, označila za svoj jednostranný právny úkon, ktorým malo byť neplatne ukončené jej poistenie, že žalovaná opakovane stavia svoju argumentáciu v spore skutočnosťou, že nie je možné jej uložiť 2 protichodné povinnosti, jednak vyplývajúce zo správneho rozhodnutia a z uzatvorenej zmluvy, že na nasledovnom tvrdení stavia argumentáciu o nemožnosti plnenia, či dokonca čiastočnej neplatnosti zmluvy, žalovaná však ničím nepreukázala, že správnym rozhodnutím by jej mala byť uložená povinnosť zrušiť alebo zmeniť už uzatvorené súkromnoprávne zmluvy, dokonca podľa vyjadrení samotnej NBS, ktoré boli v spore predložené, neobsahuje rozhodnutie dohliadacieho orgánu povinnosť zmeniť už existujúce zmluvy v jej (žalobkyne) neprospech, tým pádom nie je možné považovať vzniknutú situáciu ani za objektívnu nemožnosť čiastočného plnenia v pôvodne nakalkulovanej výške, ani za situáciu nezávislú od vôle a činnosti žalovanej a, že žalovaná - podľa svojich tvrdení - mala byť k oznámeniu o ukončení jej (žalobkyne) zmluvy nútená prikročiť v dôsledku krokov dohliadacieho orgánu - NBS. Poukázala na to, že s jej tvrdeniami nesúhlasila jednak ona a nestotožnil sa s nimi ani súd a, že rozhodnutím dohliadacieho orgánu mohla jej byť uložená iba povinnosť vytvoriť dodatočné technické, či iné finančné rezervy pre krytie rizík z týchto produktov. Opakovane podotkla, že v každom zmluvnom vzťahu je potrebné rozlišovať verejnoprávnu a súkromnoprávnu stránku, a preto nemôže znášať následky sporov medzi žalovanou a dohliadajúcimi orgánmi, škodu takto vzniknutú nie je možné preniesť na spotrebiteľov, preto ani prípadné nesplnenie si povinností pri výpočte technických rezerv alebo iná chyba pri výpočte (či už zavinená alebo nezavinená), či nenaplnenie miery solventnosti, môže byť iba porušením verejnoprávnych noriem, ktoré nemôžu mať vplyv na platnosť a obsah súkromnoprávnych - poisťných zmlúv, že NBS nie je v žiadnom zmluvnom vzťahu s ňou a nie je ani subjektom, ktorý by sa dopustil deliktu voči nej, preto si prirodzene nemôže uplatniť žiaden nárok voči NBS, a preto v zmluvnom vzťahu, uzatvorenom so žalovanou, nemôže znášať následky prípadného protiprávneho konania NBS. Tvrdila, že dostatočne v konaní preukázala potrebu rozlišovania verejnoprávneho a súkromnoprávneho vzťahu, podporovanú aj samotnou judikatúrou ÚS SR, konkrétne ide o nález PL. ÚS 16/95 z 24. 5.1995, zverejnený v Z. z., čiastka 43, pod č.126/1995, že zásada odlišnosti verejnoprávnej a súkromnoprávnej úrovne je právne záväzne upravená aj v § 3 ods. 1 Obch. zák. (citovala jeho znenie), že týmto ust. sa normuje nezávislosť platnosti súkromnoprávneho úkonu od verejnoprávnych zákazov, že - ako uviedla a aj v samotnej žalobe - verejnoprávna regulácia nevedie k modifikácii obsahu zmluvy, a ani k možnosti jednostranne súkromnoprávny vzťah zmeniť alebo zrušiť, týmto neobstojí ani tvrdenie žalovanej, že zotrvávanie v pôvodne uzatvorenej zmluve by malo viesť k rozporu s kogentnými právnymi predpismi, že účel právnych predpisov, ktorými sa určujú povinné technické, kapitálové a iné rezervy povinne vytvárané poisťovnícou je zabezpečenie fungovania poisťného systému a nie zákaz uzatvárania poisťných zmlúv s určitým obsahom, preto nepovažovala za presvedčivé ani tvrdenia žalovanej o tom, že splnenie zmluvy za pôvodne dohodnutých podmienok je nemožné a, že nanajvýš inovatívne v porovnaní s drvívo prevládajúcou právnou mienkou pôsobí tvrdenie, že plnenie peňažnej sumy je nemožné. Vo vzťahu k tvrdeniam žalovanej o tzv. hospodárskej nemožnosti plnenia si dovoľila podotknúť, že ju nikto nenútil navrhnúť také sumy poisťného, ako vo svojich zmluvách či podnikateľských stratégiách navrhla a, že rovnako posúdil vzniknutú situáciu aj súd, ktorý svoje odôvodnenie správne zhrnul v rozsudku. Opakovane upozornila aj na skutočnosť, že žalovaná jej

oznámila ukončenie poistenia s úplne iným odôvodnením, aké sa snaží tomuto ukončeniu v súčasnosti prikladať, že v liste Oznámenie o zániku poistenia odôvodnila ukončenie s poukazom na čl. 11 ods. 2 VPP pre životné poistenie (jeho znenie citovala) a na tomto základe si ale dovolila upozorniť na skutočnosť, že svojim správaním nikdy nedala príčinu na zrušenie zmluvy a rovnako nikdy nepožiadala o ukončenie poistného vzťahu, či už výpoveďou, príp. dohodou. V tejto súvislosti si dovolila upozorniť aj na skutočnosť, že NBS sa vo viacerých správach dištancovala od riešenia, ktoré si vo vzťahu k vzniknutej situácii zvolila žalovaná, že predmetné tlačové správy tvoria súčasť súdneho spisu, že okrem týchto správ bol, napr. v konaní 12C/20/2010 pred OS Košice I zo strany konajúceho súdu zaobstaraný dôkaz, z ktorého opakovane vyplýva nielen dištancovanie sa NBS od riešenia, ktoré si v spore zvolila žalovaná a to oznámením o ukončení zmluvy, ale aj vymenovanie rôznych iných spôsobov riešenia vzniknutej situácie. K existencii naliehavého právneho záujmu na jej strane poukázala na to, že vo svojom podaní zo 6.6.2014 podrobne a vyčerpávajúcím spôsobom preukázala naliehavý právny záujem na určení, že poistný vzťah trvá a účastníci sú predmetnou zmluvou o poistení osôb viazaní, pričom s touto jej argumentáciou sa súd v plnom rozsahu stotožnil a jeho časť prebral aj do odôvodnenia napadnutého rozsudku a z dôvodu, aby duplicitne neuvádzala svoje stanovisko k tejto otázke pre to odkázala na dôvody bližšie uvedené v predmetnom podaní zo 6.6.2014. K nevykonaniu dôkazov navrhnutých žalovanou, poukazujúc na argumentáciu o oddelenosti súkromnoprávnej a verejnoprávnej roviny právnej úpravy vzťahu, zdôraznila, že v konaní pred súdom, uviedla a opakovane podotýka, že žalovanou navrhované dôkazy (konkrétne správny spis MF SR č.j. 52/1024/1995 a výsluch JUDr. Š., resp. iné navrhované dôkazy) sa tak na predmet konania nevzťahujú a neboli, ani nie je dôvod ich vykonať, ani sa k nim z jej strany vyjadrovať. Zastávala rovnaký názor aj ohľadne nedôvodnosti pripojenia správneho spisu MF č.j. 52/1024/1995 z 30.5.1995 a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že tento dôkaz sa na predmet konania nevzťahuje a vykonanie dôkazov, konkrétne zabezpečením správneho spisu MF SR z r.1995 by nič v konaní nezmenilo, a či bolo rozhodnutie MF SR vo vzťahu k žalovanej správne alebo nesprávne, či MF SR malo alebo nemalo zistiť nedostatky výpočtu poistno-matematického vzorca, nemôže nič zmeniť na skutočnosti posudzovania právneho vzťahu medzi ňou a žalovanou o existencii, trvaní, príp. zániku konkrétneho zmluvného vzťahu a nárokov z neho vyplývajúcich. Princípy európskeho zmluvného práva - ako vyplýva aj z ich samotného prvého čl. - sa aplikujú, ak sa strany dohodli na ich začlenení do zmluvy alebo na tom, že sa nimi bude ich zmluva spravovať (čl.1:101 ods.2 Princíпов), že Čl.1:101 ods.3 Princíпов zasa vymenúva spôsoby, resp. možnosti aplikácie Princíпов a to v prípade, ak si zmluvné strany dojednali pre spravovanie ich zmluvy všeobecné právne zásady alebo obdobné pravidlá alebo si nezvolili žiadny právny poriadok pre spravovanie ich zmluvy, že zmluvné strany tejto zmluvy si jasne zvolili právny poriadok aj právne normy, ktoré spravujú túto zmluvu, že strany sa nedohodli na použití všeobecných právnych zásad, ani iných obdobných pravidiel, a rovnako ani na začlenení týchto Princíпов, resp. na spravovaní zmluvy týmito Princípami, z uvedeného je zrejmé, že v súlade so samotnými Princípami európskeho zmluvného práva je ich aplikácia na zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi konania vylúčená. Rovnako si dovolila upozorniť na skutočnosť, že predmetné Princípy zatiaľ neboli prijaté ako všeobecne záväzný právny akt EÚ, čo rovnako potvrdzuje fakt ich nepoužiteľnosti na právny vzťah účastníkov konania, vyplývajúci z ich zmluvy. Ďalej poukázala na to, že žalovaná v zásade v odvolaní odkazuje na znenie čl. 6:105 v spojení s čl. 6:106 ods. 2 (jeho znenie citovala), že sa v celom podaní snaží vzbudiť dojem o tom, že cena poistenia bola určená tretím subjektom, že z § 9 ods. 1 a § 11 ods. 3 zák. č. 24/91 Zb., platného a účinného v rozhodnom čase (ich znenie citovala) je absolútne zrejmé, že jediným subjektom, ktorý navrhol cenu poistného a teda cenu poistenia, ktorý ju zapracoval do svojho obchodného plánu vrátane všetkých kalkulácií s tým spojenými a určením pravdepodobností bola žalovaná a nikdy nie tretí subjekt, že MF bolo jedine subjektom, ktorý na podklade úplnej žiadosti žalovanej, ktorá obsahovala všetky zákonné náležitosti vrátane ceny poistenia vydalo pre ňu povolenie na podnikanie v oblasti poisťovníctva, že na podklade takéhoto konania dozorného orgánu nie je možné uzavrieť, že by cena poistenia bola cenou určenou treťou osobou, že je absolútne zrejmé, že cenu poistenia určovala žalovaná a aj vzhľadom na náležitosti obchodného plánu v súlade s § 11 ods. 3 zák. č. 24/91 Zb., mala dostatočný prehľad nielen o samotnej cene, ktorú stanovila, ale aj o kalkuláciách sadzieb poistného a tabuľkách pravdepodobnosti, z ktorých kalkulácia vychádza. K princípu právnej istoty a rozhodnutia odvolacieho súdu v skutkovo obdobných prípadoch poukázala, že v záujme zachovania princípu právnej istoty súčasťou ktorého je tiež požiadavky, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. mm I. ÚS 87/93, PL ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované, dovolila si poukázať na to, že voči žalovanej bolo a je vedené množstvo konaní obdobného charakteru, pričom viaceré konania už boli právoplatne ukončené potvrdzujúcimi rozsudkami Krajského súdu v Košiciach napr. 6Co/58/2013-350 z 25.6.2013, 6Co/296/2011-383 z 18.12.2012, 3Co/400/2011

z 24.10.2013, 2Co/70/2013 z 13.2.2014 a ďalšie, že vo všetkých týchto sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí prvostupňového súdu a nezistil žiadne procesné pochybenia, ktoré by mali za následok upretie práva na súdnu ochranu žalovanej. Ohľadom rozhodnutia zásadného právneho významu uviedla, že žalovaná sa v podanom odvolaní snaží poukázať aj na povahu a osobitosti danej veci, pričom ako svoj zámer prezentuje dosiahnutie postupu odvolacieho súdu, za predpokladu, že by napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne a právne správny, v zmysle § 238 ods.3 O. s. p. (jeho znenie citovala) a tento zámer odôvodňuje predovšetkým tým, že v predmetnej veci, ako aj v ďalších obdobných prípadoch, nebol doposiaľ dovolacím súdom vyslovený právny názor k niekoľkým doteraz neriešeným otázkam zásadného právneho významu, predovšetkým k otázkam týkajúcim sa vplyvu verejného práva na súkromnoprávne záväzky, vyplývajúce z poisťovnej zmluvy (t.j. k zníženiu plnenia či dokonca čiastočnej neplatnosti poisťovnej zmluvy). Dovolila si poukázať na to, že zo strany žalovanej ide opätovne len o snahu vnášať verejnoprávnu rovinu, existujúcu výlučne medzi ňou a štátom, resp. orgánmi dohľadu, do súkromnoprávnej roviny medzi účastníkmi konania, vyplývajúcej výlučne zo súkromnoprávných predpisov a riadne uzavretej zmluvy a, že hoci žalovaná argumentuje tým, že v identickej veci už KS v Košiciach 24.10.2012 pod 1Co/212/2012 rozhodol tak, že vyhovel jej návrhu a pripustil dovolanie z dôvodu, že ide o vec zásadného právneho významu, žiadnym spôsobom nešpecifikovala predmetný rozsudok 1Co/212/2012, t.j. v akom rozsahu bolo dovolanie pripustené a z akých dôvodov, resp. vo vzťahu k akým právnym otázkam a rovnako žiadnym spôsobom nepreukázala ani to, či išlo o identickú vec. Mala za to, že takýto jej neúplný a nezrozumiteľný návrh nemôže obstať, zvlášť ak ide o také závažné následky, ako je pripustenie dovolania z dôvodu zásadného právneho významu, čo je akiste nie úplne bežne využívaný inštitút. Zároveň si dovolila argumentovať aj iným, a to, že je potrebné podotknúť, že neskorším rozhodnutím súdu - rozsudkom KS v Košiciach 3Co/136/2011-367 z 18.12.2012, v ktorom sa tento vysporiadal, o. i., aj s obdobným návrhom žalovanej na pripustenie dovolania z dôvodu posúdenia otázky zásadného právneho významu tým spôsobom, že tomuto návrhu nevyhovel (z odôvodnenia uvedeného rozsudku citovala; Dôkaz: Rozsudok KS v Košiciach 3Co/136/2011-367 z 18.12.2012). Napokon považovala za podstatné aj to, keďže žalovaná tvrdí, že v identickej veci už bolo rozsudkom druhostupňového súdu pripustené dovolanie z dôvodu zásadného právneho významu, že opakované pripustenie tohto dovolania aj v iných obdobných konaniach, by mohlo vyústiť jedine do negatívneho javu, ktorý by sa prejavil v podobe plurality takýchto konaní na NS, čo by v konečnom dôsledku mohlo dospieť - za predpokladu, že by sa na posudzované právne otázky objavili rôznorodé názory - nie k zjednoteniu výkladu právnych predpisov, ale naopak k jeho ďalšiemu roztriešteniu, aj preto považovala tento návrh žalovanej za nedôvodný a v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. K návrhu na prerušenie konania poukázala na to, že tento nie je dôvodný, že prerušenie konania by spôsobilo závažnú ujmu na jej právach a to z viacerých dôvodov. Dôvodila, že rozhodnutie a samotné konanie na Najvyššom súde nemá taký charakter, aby bolo kvôli nemu účelné, či dokonca potrebné prerušovať všetky konania týkajúce sa sporov žalovanej s jej klientmi ohľadom platnosti poisťovných zmlúv a viazanosti ich obsahom. Poukázala na to, že právne významnou v tomto prípade je skutočnosť, že podanie dovolania bolo pripustené žalovanej v obdobnom prípade už aj v inej veci, konkrétne voči rozsudku vydanému v konaní 1Co/335/2013 na Krajskom súde v Košiciach a aj z dôvodu takejto plurality konaní na Najvyššom súde nie je dôvodné prerušenie konania a nakoľko, ak by aj bolo, vzniká otázka, prečo je dôvodné prerušenie konania práve z dôvodu prebiehajúceho konania na Najvyššom súde vedeného pod inou spisovou značkou a nie z dôvodu konania prebiehajúceho na Najvyššom súde pod inou spisovou značkou. Ďalej poukázala na to, že dovolacie konanie pripustené voči rozsudku 1Co/212/2011 nebolo pripustené tak, ako to požadovala žalovaná, bolo pripustené dovolanie len voči právnej otázke, ktorú odvolací súd vyriešil tak, že ani prípadné pochybenie dozorného orgánu nad poisťovníctvom pri schvaľovaní obchodného plánu poisťovacej spoločnosti žalovanej nie je pre posúdenie nároku žalobkyne významné. Okrem uvedeného upozornila na skutočnosť, že prípadné prerušenie konania by jej priviedlo aj porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Navrhla napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť ako vecne a právne správny a uložiť žalovanej povinnosť nahradiť jej trovy konania a trovy právneho zast. odvolacieho konania v sume 83,87 eur na účet jej zástupkyne do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. - v ostatných prípadoch, t. j. neuvedených v § 214 ods. 1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p., lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje, pretože jeho dôvody sú správne, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní.

Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov, nie je daný.

Neúplnosť zistenia skutkového stavu [§ 205 ods.2 písm. c) O. s. p.] je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvého stupňa nezistoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvého stupňa.

Súdom vykonané dôkazy boli dostatočným podkladom na úplné zistenie skutkového stavu, čo je nepochybne zrejmé z obsahu spisu.

K výhradám žalovanej, že súd ňou navrhnutý dôkaz (pripojenie správneho spisu, obsahujúceho rozhodnutie MF SR č.j. 52/1024/1995 z 30.5.1990) nevykonal, pričom z tohto dôkazu malo vyplývať, že zo strany MF došlo v r.1995 k schváleniu nesprávnych vzorcov, na základe ktorých bolo následne v produktoch UDP-K určené nesprávne poistné, čo sa v r.2004 dostalo do rozporu so zák. a spôsobilo nemožnosť plnenia na jej strane, treba uviesť, že vykonanie tohto dôkazu, by bolo nadbytočné, lebo nešlo o spornú skutočnosť, ktorú by bolo potrebné v tomto konaní preukazovať a ktorá by vo vzťahu k nej (žalovanej) v prejednávanej veci, so zreteľom na určovaciu povahu žaloby, mala právny význam, keďže predmetom tohto konania nie je nárok žalovanej na náhradu škody proti štátu, za ktorý koná ministerstvo.

Rovnako tak výsluch svedka JUDr. Š. (R. G. Správy poistenia žalovanej), nebol, vzhľadom na ostatné vykonané dôkazy, potrebný, lebo týmito ostatnými dôkazmi bol skutkový stav dostatočne zistený.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd použil správny právny predpis a správne ho i vyložil (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

K namietanej dodatočnej právnej a objektívnej nemožnosti plnenia, majúcej pôvod v zmene právneho predpisu zák. č. 95/02 Z. z., ktorá nastala po uzatvorení zmlúv medzi účastníkmi konania v súvislosti s § 31a zák. č. 186/04 Z. z. je potrebné uviesť, že § 575 O. z. rozlišuje nemožnosť plnenia a to v dobe vzniku záväzku, čoho dôsledkom je neplatnosť právneho úkonu a dodatočnej nemožnosti plnenia, ktorá má za následok zánik záväzku.

Ak sa plnenie stane nemožným už pred splatnosťou záväzku a na takom stave sa už nič nemôže meniť, záväzok zaniká už pred vznikom jeho splatnosti. Ide tu o objektívnu nemožnosť plnenia, t.j. o taký stav záväzku, že jeho plnenie je všeobecne nemožné. Ak je splnenie nemožné len subjektívne, t.j. iba pre dlžníka, záväzok nezaniká.

V prejednávanej veci u žalovanej nejde o plnenie nemožné, neuskutočiteľné, ale o plnenie za sťažených podmienok, s väčšími nákladmi, než s akými v čase uzatvorenia zmluvy rátala a s ktorými kalkulovala, v dôsledku čoho nedosiahne taký predpokladaný zisk. Nesprávnosť výpočtu výšky poistného - nesprávna kalkulácia, ktorý bol a je plne v kompetencii žalovanej, berúc do úvahy činnosť NBS, vo vzťahu k správnosti výpočtu výšky poistného, sa nemôže bez súhlasu poisteného premietnuť do dvojstranného zmluvného vzťahu medzi poisťovňou - žalovanou a poisteným - žalobkyňou, a v konečnom dôsledku do zániku poistného vzťahu. Žalobkyňu totiž nebolo možné nútiť, aby súhlasila s inou výškou poistného, aká bola dohodnutá oboma účastníkmi konania v čase uzavretia zmluvy, len pre chybu žalovanej

pri výpočte výšky poistného, ktorá existovala už v čase uzavretia poistného vzťahu. Odhliadnuc od uvedeného, treba tiež zohľadniť, že žalovaná mala podľa § 22 (Technické rezervy poisťovne a zaisťovne) ods. 1 zák. č. 95/02 Z. z. na vykonávanie poisťovacej činnosti vytvárať v súlade s vymedzeným predmetom podnikania, o. i. technickú rezervu na poistné budúcich období, technickú rezervu na poistné plnenie a technickú rezervu na životné poistenie, aby bola v každom okamihu zabezpečená jej schopnosť uhradiť v plnej miere všetky svoje záväzky, vyplývajúce z poistných zmlúv a záväzky vznikajúce z činnosti podľa osobitného predpisu a používajú sa na ich úhradu a, že podľa § 31 ods. 2 cit. zák. na zabezpečenie schopnosti uhradiť riadne a včas záväzky vyplývajúce z poisťovacej činnosti alebo zo zaisťovacej činnosti bola povinná vytvoriť a nepretržite dodržiavať skutočnú mieru solventnosti najmenej vo výške požadovanej miery solventnosti. Ani uvádzaná zmena právneho predpisu zák. č. 95/02 Z. z., ktorá nastala po uzatvorení zmlúv medzi účastníkmi konania a to zák. č. 186/04 Z. z., do ktorého bolo s účinnosťou od 1.5.2004 vložený § 31a, podľa ktorého poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne sú povinné určiť výšku poistného na základe poistno-matematických metód tak, aby výška poistného zabezpečovala trvalú splniteľnosť všetkých záväzkov vrátane tvorby dostatočných technických rezerv a spôsobu ich umiestnenia (§ 33 ods. 1 zák. č. 8/08 Z. z.) nespôsobuje objektívnu nemožnosť plnenia na strane žalovanej v dôsledku nesprávnej výšky kalkulácie pri výpočte výšky poistného, berúc do úvahy aj uvádzané jej povinnosti na zabezpečenie schopnosti uhradiť riadne a včas záväzky vyplývajúce z poisťovacej činnosti alebo zo zaisťovacej činnosti, vytvoriť a nepretržite dodržiavať skutočnú mieru solventnosti najmenej vo výške požadovanej miery solventnosti a vytvárať si technické rezervy. Pritom je potrebné vziať do úvahy aj to, že predmetná zmluva a poistný vzťah vyplývajúci z nej je podľa § 52 ods.1 O. z. spotrebiteľskou zmluvou, podľa ktorého je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom a, že podľa § 54 ods.1 O. z. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, že spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Nesúhlas poisteného so zmenou poistnej zmluvy - poistného, pre nesprávnu kalkuláciu pri výpočte výšky poistného zo strany žalovanej - poisťovne, nemôže byť na úkor zmluvnej strany - poisteného ako spotrebiteľa, ktorý vstúpil s poisťovňou do poistného vzťahu za konkrétnych a určitých zmluvných podmienok. Žalobkyňa - spotrebiteľka nemožno nútiť, aby pristúpila k takej zmene poistnej zmluvy, ktorou by si v konečnom dôsledku zhoršila svoje zmluvné postavenie, preto sú účastníci zmluvy o poistení ňou viazaní.

Čo sa týka pripustenia dovolania podľa § 238 ods. 3 O. s. p., nie je dôvod na vyhovieť návrhu žalovanej a dovolanie v prejednávanej veci pripustiť, vzhľadom na súkromnoprávny charakter vzťahu medzi účastníkmi konania, vyplývajúci z ust. O. z. - z poistnej zmluvy, na ktorý možno aplikovať len právne predpisy - normy súkromného práva, a to aj v prípade zmeny verejnoprávnych predpisov, ktoré mohli mať vplyv na postavenie niektorého účastníka verejnoprávneho vzťahu, t.j. v prejednávanej veci žalovanej - poisťovne.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnymi závermi súdu ohľadom naliehavosti právneho záujmu na určovacej žalobe na strane žalobkyne [§ 80 písm. c/ O.s.p.].

Pokiaľ ide o prerušenie odvolacieho konania až do vyriešenia otázky zásadného právneho významu, ktorá má byť riešená v inej veci pred dovolacím - Najvyšším súdom SR pod sp. zn. 2Cdo/110/2013, nie sú dôvody na jeho prerušenie.

Prípadné prerušenie konania by žalobkyňu privodilo porušenie jej ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pretože v občianskom súdnom konaní, tak ako uvádza žalobkyňa je daný predovšetkým záujem na tom, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 109 ods. 2 O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Z citovaného ustanovenia vyplýva že prerušeniu konania súd pristúpi vtedy, ak prebieha iné konanie alebo ak dal podnet na začatie iného konania, v ktorom sa posudzuje (má byť posudzovaná) otázka, ktorá môže mať význam pre jeho rozhodnutie a ktorú by inak mohol posúdiť sám (§ 135 ods. 2 O.s.p.), tak že dôvod prerušenia tu spočíva predovšetkým v hospodárnosti konania, pričom pri úvahe, či konanie preruší, postupuje podľa okolností konkrétneho prípadu.

Podľa § 224 ods. 1 O.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä, o.i. hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1 O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ods. 4 prvá veta cit. ust. trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov.

Žalobkyňa mala aj v odvolacom konaní plný úspech, preto jej bola priznaná náhrada jej trov vo výške 83,87 eur za vyjadrenie k odvolaniu z 15.8.2014 [§ 10 ods. 2, § 13a ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov] á 61,85 eur, a 8,04 eur rež. paušál, 20% DPH 13,98 eur; spolu odmena za úkony právnej služby a náhrady výdavkov s DPH 83,87 eur.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.